

Abstrakt

Schopnost rozřazovat objekty do kategorií a podle toho na ně reagovat je pro živočichy ve volné přírodě zásadní. Slouží jim například k rozpoznání predátorů, sexuálních partnerů či kořisti. Kategorie mohou být perceptuální, asociační nebo relační. Perceptuální kategorie mohou vznikat pomocí různých mechanismů, které popisují teorie znaku, exempláře a prototypu. Podněty využívané ve studiu kategorizace bývají nejčastěji vizuální – může se jednat o různé typy obrázků i reálné objekty. Tato práce shrnuje studie věnující se tvorbě perceptuálních kategorií (kategorií podle perceptuální podobnosti) a relačních kategorií (podle vzájemného vztahu) na příkladu stejný/odlišný u ptáků. Z ptačích druhů je kategorizace studována nejčastěji na holubech, mezi další studované druhy patří například zástupci krkavcovitých či papoušků. U holubů byla zvláště dobře prostudována schopnost tvorby perceptuálních kategorií, na tomto principu jsou schopni rozřazovat velkou škálu objektů, od těch přirozených po člověkem vyrobené. K přiřazování nových členů nejčastěji využívají společné znaky. Naopak ve schopnosti kategorizovat objekty podle toho, zda jsou stejné nebo odlišné dovedou lépe krkavcovití ptáci, kterým k plnému pochopení úkolu stačí trénink s menším počtem podnětů.

Klíčová slova

kategorizace, koncept, perceptuální kategorie, znak, exemplář, prototyp